

50. ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Л.М. Кобилянська

Національний університет харчових технологій

Міжнародний туризм на початку XXI століття характеризується стрімкою динамікою розвитку. Для багатьох країн світу туризм залишається або головним джерелом бюджетних надходжень, або вагомою складовою частиною бюджету. За підрахунками, до 2020 року доходи від туристичної сфери послуг сягатимуть 3 трлн. дол. До того ж, туризм тісно пов'язаний з іншими сферами економіки, зокрема, такими складовими будь-якої національної господарської системи як торгівля, ремонтні послуги, транспортні послуги, охорона здоров'я, зв'язок. Надаючи додаткові робочі місця для працездатного населення, сфера туризму сприятливо впливає на соціальні показники держави.

Туризм є одним з потужних стимуляторів розвитку процесів глобалізації завдяки комунікативній та інформаційній складовим. Однак, в глобальних умовах сфера туризму стає все більш вразливою через дію таких негативних чинників як природні катастрофи, епідемії, терористичні акти, кримінальні ситуації, а також вплив таких суто економічних факторів як фінансова криза, коливання ринку цінних паперів, зменшення споживчих витрат населення, підвищення цін на нафту, жорстка кредитна політика, підвищення безробіття.

Впровадження та поширення інновацій у туристичній сфері дозволяє підвищити конкурентоздатність та мінімізувати вплив негативних ендогенних і екзогенних чинників. Одним з таких напрямків є розвиток інформаційної складової сфери туризму. Необхідно збільшувати кількість, а також покращувати якість таких послуг: бронювання номерів готелів, квитків на

транспорт за допомогою Інтернету; розширення рекламних послуг, зокрема, розповсюдження електронних каталогів з відео роликами та переліком послуг готелів; застосування комплексних акційних заходів, наприклад, бронювання номерів з гнучкою системою знижок у випадку тривалого проживання туристів в готелях, урочистих подій (весілля, дня народження) в житті відвідувачів.

Надзвичайно важливою умовою є збільшення кількості послуг платіжних систем, які не створюватимуть фінансових незручностей для туристів та сприятимуть покращенню якості обслуговування у готелях, магазинах та інших місцях перебування відвідувачів.

Маркетингові дослідження також залишаються інноваційно містким середовищем у сфері туризму. Створення нових товарів та послуг, дослідження нових ринків та ринків, що розвиваються, просування власної продукції на глобальний ринок, підтримка сталих показників приросту попиту на туристичні поїздки – ці та інші операції неможливі без впровадження інновацій. Зокрема, нині набуває поширення такий напрям розвитку маркетингової діяльності як інвайронменталізм, згідно якому компанії впроваджують екологічно безпечні програми діяльності. У світі вже існують венчурні підприємства для інвестицій в екотуристичний бізнес, виробництво екологічно чистих будівельних матеріалів, переробку відходів, виробництво альтернативних джерел енергії.

Впровадження інновацій у сферу туризму вимагає диверсифікації інноваційних технологій у суміжних з туризмом галузях. В цьому сенсі, можливе створення транспортних мереж з переходом на екологічно безпечні альтернативні види палива. Готельний сектор також все активніше використовує ресурсозберігаючі технології.

Важливу роль для розвитку туризму відіграють так звані організаційні інновації в структурі управління, пов'язані з розвитком підприємництва, реорганізацією та поглинанням конкуруючих фірм, кадровою політикою (підготовка, оновлення та заміна кадрів, підвищення кваліфікації працівників туристичного бізнесу).

Отже, завдяки застосуванню наукових знань та методів реалізації інноваційних перетворень стає можливим створення нових туристичних продуктів, кардинальне покращення готельних, транспортних, сервісних послуг, освоєння нових ринків та підвищення конкурентоздатності туристичної сфери в умовах глобалізації.